

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 17 sierpnia 2026 roku

Sprawa: Interpelacja nr 18738 posłów: Wioletty Kulpy, Roberta Warwasa, Lidii Czechak, Filipa Kaczyńskiego, Bogumiły Olbryś, Jarosława Krajewskiego, w sprawie stosowania przepisów dotyczących Centralnego Rejestru Umów Jednostek Sektora Finansów Publicznych
Znak sprawy: BZP4.054.1.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację numer 18738 Posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej: Wioletty Kulpy, Roberta Warwasa, Lidii Czechak, Filipa Kaczyńskiego, Bogumiły Olbryś, Jarosława Krajewskiego, w sprawie stosowania przepisów dotyczących Centralnego Rejestru Umów Jednostek Sektora Finansów Publicznych, Minister Finansów i Gospodarki uprzejmie informuję, co następuje.

1. Czy obowiązek ujawnienia informacji w Centralnym Rejestrze Umów Jednostek Sektora Finansów Publicznych obejmuje zakup dokonany na podstawie ustnych uzgodnień, udokumentowany następnie wyłącznie fakturą, paragonem albo innym dowodem księgowym, jeżeli przed dokonaniem zakupu nie sporządzono zamówienia, zlecenia, umowy ani innego dokumentu utrwalającego oświadczenia woli stron?

Obowiązek udostępniania informacji o umowach zawartych przez jednostki sektora finansów publicznych (dalej: „j.s.f.p.”) w Centralnym Rejestrze Umów Jednostek Sektora Finansów Publicznych (dalej: „CRU JSFP”) dotyczy umów zawieranych w formie, która uwzględnia w swojej treści możliwe do identyfikacji informacje, które będą podlegały udostępnieniu w systemie teleinformatycznym, w którym prowadzony jest CRU JSFP. Stąd w świetle art. 34a ust. 1 pkt 2 ustawy z

dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 z późn. zm.), dalej: „u.f.p.” obowiązki udostępnienia informacji będą podlegały dane o umowach, które zostały zawarte w formie:

- 1) pisemnej,
- 2) dokumentowej,
- 3) elektronicznej,
- 4) albo innej formie szczególnej.

Wskazane formy zawarcia umowy należy rozumieć i interpretować w powiązaniu z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2026 r. poz. 795), dalej: „k.c.”. Stąd:

- 1) do zachowania formy pisemnej wystarczające jest złożenie oświadczenia woli obu stron potwierdzonych na dokumencie własnoręcznym podpisem (por. art. 78 k.c.).

Wskazana forma zawarcia umowy wymaga własnoręcznego podpisania przez strony bądź jej reprezentantów - dokumentu, który obejmuje treść oświadczenia woli. Dlatego w przypadku np. wymiany między stronami skanów dokumentów podpisanych jednostronnie - uznaje się za zawarcie umowy w formie dokumentowej, gdyż skany dokumentów nie są równoznaczne z formą pisemną;

- 2) forma dokumentowa będzie spełniona wtedy, gdy oświadczenie woli zostanie złożone w postaci dokumentu, w sposób umożliwiający ustalenie osoby składającej oświadczenie (art. 77² k.c.). Natomiast sam dokument stanowi nośnik informacji umożliwiający zapoznanie się z jej treścią (art. 77³ k.c.). Nośnikiem oświadczenia woli w tym przypadku może być np. skan dokumentu, wiadomość e-mail, plik tekstowy, arkusz kalkulacyjny, nagranie audio lub video, zdjęcie, wypełnienie formularza i akceptacja warunków na stronie internetowej. Co istotne, nie wymaga ona złożenia podpisu na oświadczeniu woli, niemniej może być opatrzony podpisem (np. podpisem zaufanym lub podpisem osobistym);
- 3) forma elektroniczna wymaga złożenia oświadczeń woli w postaci elektronicznej i opatrzenie go kwalifikowanym podpisem elektronicznym (art. 78¹ § 1 k.c.). Oświadczenie woli złożone w formie elektronicznej jest równoznaczne z oświadczeniem woli złożonym w formie pisemnej (art. 78¹ § 2 k.c.).

Zatem przy tej formie zawarcia umowy, tylko złożenie kwalifikowanego podpisu elektronicznego pozwala uznać, że zachowana została forma elektroniczna czynności prawnej w rozumieniu przepisów k.c. bowiem tylko kwalifikowany podpis elektroniczny jest równoznaczny z podpisem własnoręcznym. Natomiast użycie do podpisania umowy podpisu zaufanego lub podpisu osobistego nie spełniają wymogu zachowania formy elektronicznej w rozumieniu przepisów k.c. Stąd umowy podpisane tego typu podpisami należy uznać za umowy zawarte w formie dokumentowej.

W tym kontekście należy zwrócić uwagę na konieczność rozróżniania formy elektronicznej od postaci elektronicznej. Postać elektroniczna to pojęcie odnoszące się do nośnika oświadczenia woli, czyli postaci, która do zapisu i

odczytu informacji wymaga środków technicznych zapisujących informacje binarnie, a interpretacji i wyświetlenia (wydrukowania) w formie czytelnej dla odbiorcy dokonuje się za pomocą odpowiedniego oprogramowania interpretującego zapisy;

- 4) forma szczególna to wymagana przepisami prawa forma składania oświadczeń woli inna niż forma pisemna, elektroniczna czy dokumentowa. Przykładami formy szczególnej jest zawarcie umowy w formie aktu notarialnego, czy też notarialne poświadczenie podpisów.

Warto zwrócić uwagę, że ustawowe formy zawarcia umowy, które obligują do upublicznienia informacji w ramach CRU JSFP, oparte są na zasadzie pisemności tj. wyrażaniu informacji przy użyciu wyrazów, cyfr lub innych znaków pisańskich, które można odczytać, powielić, w tym przekazywanych przy użyciu środków komunikacji elektronicznej. Podkreślić należy, że pisemności nie należy utożsamiać z informacjami przekazywanymi w postaci papierowej.

Powyższe oznacza, że obowiązkiem udostępniania informacji nie są objęte umowy zawarte w formie ustnej. Niewątpliwie w kontekście konieczności zachowania zasady przejrzystości działania j.s.f.p., umowy ustne co do zasady powinny być zawierane wyłącznie w wyjątkowych sytuacjach. Co warte podkreślenia, art. 34a ust. 6 u.f.p. pozwala kierownikom j.s.f.p. na podjęcie decyzji o zamieszczaniu w CRU JSFP informacji o umowach zawartych w formie ustnej.

W przedmiocie form zawierania umów należy wyjaśnić, że faktury, rachunki czy paragony nie są umowami w rozumieniu przepisów prawa, a tym bardziej nie spełniają definicji formy przewidzianej dla zawierania tych umów. W uzasadnieniu wyroku z dnia 9 stycznia 2013 r., sygn. akt V ACa 648/12 Sąd Apelacyjny w Katowicach skonstatował, że *„sama faktura, będąca rachunkiem, ma umożliwić dłużnikowi spełnienie świadczenia pieniężnego, nie jest jednak dowodem zawarcia umowy czy też jej wykonania przez wystawcę faktury. (...) Sam fakt odbioru faktury i jej ujawnienia w księgach pozwanej nie przesądza jeszcze o zawarciu przez strony umowy o określonej treści i jej wykonaniu przez powoda w zakresie świadczenia niepieniężnego.”* Do podobnych konstatacji doszedł Sąd Apelacyjny w Łodzi w uzasadnieniu wyroku z dnia 7 lutego 2017 r., sygn. akt I ACa 508/16, w którym stwierdził, że faktura jako dokument rozrachunkowy nie stanowi dowodu wykonania umowy.

W tego typu dokumentach (faktura, rachunek, paragon) nie zawsze, a wręcz rzadko odzwierciedlana jest wartość zawartej umowy. Najczęściej w dokumentach tych prezentowana jest wysokość potencjalnego pojedynczego wydatku, który będzie realizowany w ramach zawartej umowy. Pojęcie wydatku jest odmienne od pojęcia wartości umowy. Na wartość umowy może składać się suma wielu wydatków (np. suma wydatków miesięcznych za świadczenie usług), jak również mogą zdarzyć się przypadki umów, w ramach których nie zostanie zrealizowany żaden wydatek (np. w przypadku odstąpienia od realizacji umowy). Podobnie - umowami nie są dokumenty wytwarzane wewnątrz jednostki (np. wnioski angażujące środki, faktury wewnętrzne, polecenia przelewów). Zatem one również nie są objęte obowiązkiem CRU JSFP.

2. Czy sama faktura, jako dokument wystawiany jednostronnie przez sprzedawcę już po dokonaniu sprzedaży lub wykonaniu usługi, może zostać uznana za dokument potwierdzający zawarcie umowy w formie dokumentowej, czy też dla powstania obowiązku ujawnienia informacji w CRU konieczne jest wcześniejsze utrwalenie oświadczeń woli obu stron albo co najmniej jednej ze stron w sposób odpowiadający wymaganiom formy dokumentowej?

Por. odpowiedź na pytanie numer 1.

Jeszcze raz podkreślenia wymaga, że takie dokumenty jak faktury, rachunki, czy paragony nie są umowami w rozumieniu przepisów prawa cywilnego ani nie zastępują form przewidzianych dla ich zawarcia. Ich funkcją jest przede wszystkim rozliczenie finansowe, nie zaś dokumentowanie samego faktu zawarcia umowy, czy jej treści.

Zatem faktura nie stanowi dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy w formie dokumentowej w rozumieniu art. 77² k.c. gdyż nie stanowi oświadczenia woli. Złożenie oświadczenia woli w postaci dokumentowej ma umożliwiać ustalenie osoby składającej oświadczenie. Faktura natomiast nie spełnia tej funkcji ponieważ stanowi dokument księgowy, który ma na celu udokumentowanie zdarzenia gospodarczego z perspektywy prawa podatkowego.

3. Czy obowiązkowi ujawnienia w CRU podlegają zamówienia składane pocztą elektroniczną, przez formularz internetowy, sklep internetowy, platformę sprzedażową, konto klienta, system wykonawcy albo poprzez zaakceptowanie oferty lub regulaminu, w tym zakupy dokonywane przez użycie przycisku „zamawiam i płacę”, nawet jeżeli nie sporządzono odrębnego dokumentu oznaczonego jako umowa lub zamówienie?

Zamówienia składane pocztą elektroniczną, przez formularz internetowy, sklep internetowy, platformę sprzedażową, konto klienta, system wykonawcy albo poprzez zaakceptowanie oferty lub regulaminu, w tym zakupy dokonywane przez użycie przycisku „zamawiam i płacę” co do zasady podlegają obowiązkowi ujawnienia w CRU JSFP jeżeli mamy do czynienia z zawarciem umowy w formie dokumentowej, tj. oświadczenie woli zostanie złożone z zastosowaniem dokumentu, za pomocą którego będzie można ustalić, kto takie oświadczenie złożył. Nośnikiem oświadczenia woli w tym przypadku może być np. skan dokumentu, wiadomość e-mail, plik tekstowy, arkusz kalkulacyjny, nagranie audio lub video, zdjęcie, wypełnienie formularza i akceptacja warunków na stronie internetowej.

Dokonując analizy istnienia wobec danej umowy obowiązku ujawnienia w CRU JSFP należy ustalić, czy umowa ta:

- spełnia definicję umowy dwustronnie zobowiązującej w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego, tj. jest wyrazem zgodnego oświadczenia

woli przynajmniej dwóch stron umowy, w której każda strona ma określone prawa i obowiązki,

- jest odpłatna - czyli wiąże się z potencjalnym przekazaniem przez j.s.f.p. drugiej stronie umowy (wykonawcy) korzyści majątkowej w zamian za wykonanie usługi, dostawy lub roboty budowlanej. Należy zwrócić uwagę, że korzyść majątkowa może mieć różne formy: wynagrodzenie pieniężne, rzeczowe lub mieszane,
- dotyczy zakupu dostaw, usług lub robót budowlanych w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 793), dalej: „p.z.p.”,
- została zawarta z wykonawcą w rozumieniu ustawy p.z.p.,
- została zawarta w formie: pisemnej, dokumentowej, elektronicznej albo innej formie szczególnej - w rozumieniu cywilistycznym.

Wszystkie powyższe przesłanki muszą zostać spełnione łącznie.

4. Czy obowiązki ujawnienia w CRU podlegają drobne zakupy dokonywane przez pracowników gotówką albo kartą służbową, w szczególności zakupy materiałów biurowych, artykułów spożywczych, paliwa, części, wyposażenia oraz usług niezbędnych do bieżącego funkcjonowania jednostki? Jeżeli tak, który moment należy uznać za datę zawarcia takiej umowy?

Drobne zakupy dokonywane gotówką albo kartą służbową, w szczególności zakupy materiałów biurowych, artykułów spożywczych, paliwa, części wyposażenia oraz usług niezbędnych do bieżącego funkcjonowania jednostki co do zasady nie podlegają obowiązkom CRU JSFP, jeżeli nie są poprzedzone zamówieniem ani utrwalone zawarciem umowy.

Dokonując analizy istnienia wobec danej umowy obowiązku CRU JSFP należy zweryfikować, czy spełnione zostały wszystkie przesłanki określone w odpowiedzi na pytanie numer 3.

5. W jaki sposób należy kwalifikować powtarzające się zakupy dokonywane u tego samego wykonawcy? Czy każdy zakup, każde zamówienie albo każda faktura stanowią odrębną umowę podlegającą ujawnieniu, czy też kolejne zakupy mogą być traktowane jako realizacja jednego – również dorozumianego - stosunku umownego? Jak należy postępować w przypadku sukcesywnych zakupów paliwa, materiałów biurowych, artykułów spożywczych, usług serwisowych, dostaw mediów, abonamentów i licencji?

Aby odpowiedzieć na pytanie jak traktować powtarzalne zakupy u tego samego wykonawcy należy wyjść od podstawowej zasady przyświecającej zamówieniom publicznym jaką jest obowiązek wprowadzony przepisami ustawy o zamówieniach publicznych związany z czynnością przygotowania planu postępowań, co powinno być poprzedzone zebraniem potrzeb zakupowych w danym roku planistycznym. Tylko w ten sposób można ocenić, czy wartość szacunkowa zagregowanych

zamówień wymusza zastosowanie przepisów ustawy p.z.p., czy nie. Oznacza to, że procesy nabywania w formie dostaw, usług lub robót budowlanych muszą być planowane u każdego zamawiającego. Dlatego też z punktu widzenia gospodarności i przejrzystości wydatkowania środków publicznych zamawiający agregując tożsame zamówienia ogranicza drobne zakupy u tego samego wykonawcy bez zawarcia wcześniejszych umów lub zleceń.

W świetle powyższego, wpisowi do CRU JSFP podlegają informacje o każdej umowie spełniającej łącznie warunki wskazane w art. 34a ust. 1 u.f.p., tj.

- stanowiącej zamówienie w rozumieniu art. 7 pkt 32 p.z.p. oraz
- zawartej w formie pisemnej, dokumentowej, elektronicznej albo innej formie szczególnej.

Z uwagi na powyższe, dokonując analizy istnienia wobec danej umowy obowiązku informacyjnego w CRU JSFP należy zweryfikować, czy spełnione zostały wszystkie przesłanki określone w odpowiedzi na pytanie numer 3, w tym te o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

Wskazane w Państwa interpelacji dorożumienie zawarcia umowy mogłoby wpływać na prawidłowość stosowania przepisów p.z.p. oraz przekazywania informacji przy tworzeniu raportu z udzielonych zamówień, który obejmuje również drobne zakupy, do których nie mają zastosowania przepisy ustawy p.z.p.

6. W jaki sposób należy ustalać wartość umowy podlegającą ujawnieniu w CRU w przypadku umów zawartych na czas nieoznaczony, umów zależnych od faktycznego zużycia, sukcesywnych dostaw i usług, wynagrodzenia kosztorysowego lub zmiennego, prawa opcji, automatycznie odnawianych abonamentów i licencji oraz umów, których ostateczna wartość jest znana dopiero po wykonaniu świadczenia?

W przypadku określania wartości umów zawartych na czas nieoznaczony, umów zależnych od faktycznego zużycia, sukcesywnych dostaw i usług, wynagrodzenia kosztorysowego lub zmiennego, prawa opcji, automatycznie odnawianych abonamentów i licencji oraz umów, których ostateczna wartość jest znana dopiero po wykonaniu zlecenia warto pamiętać o kilku zasadach, które zostały zaproponowane w celu zapewnienia spójności informacji udostępnianych w CRU JSFP.

Pierwszą z zasad ustalania wartości jest konieczność uwzględniania jej całkowitej wartości określonej w umowie. Oznacza to, że przy ustaleniu tej wartości niezbędne jest uwzględnienie wszystkich elementów wchodzących w zakres przedmiotu umowy.

W odniesieniu do umów zawartych na czas nieoznaczony zaproponowana została zasada, aby w CRU JSFP była wskazywana wartość umowy z okresu 48 pierwszych miesięcy jej wykonywania. Liczbę tych miesięcy należy liczyć nie od dnia zawarcia umowy, ale od dnia rozpoczęcia jej wykonywania. Chociaż bardzo często data zawarcia umowy jest tożsama z datą rozpoczęcia jej realizacji, to zdarzają się

sytuacje, kiedy daty te są różne. Przykładowo, w celu zapewnienia ciągłości świadczenia usługi telefonii komórkowej, j.s.f.p. zawiera umowę przed rozpoczęciem okresu świadczenia tych usług w celu zapewnienia czasu na przygotowanie się nowego operatora do przejęcia świadczenia tych usług od dotychczasowego operatora. W tym przypadku okres przygotowywania do realizacji świadczenia nie jest wliczany do okresu świadczenia usług telefonii komórkowej, które zaczną być świadczone niezwłocznie po zakończeniu świadczenia tej usługi na podstawie dotychczasowej umowy, przez dotychczasowego operatora. Co istotne, okres przygotowywania się operatora do świadczenia usług telefonii komórkowej nie jest odpłatny.

Dzięki takiemu podejściu ograniczone zostanie ryzyko niejednorodności działania j.s.f.p. Nieuwzględnianie w wartości umowy pierwszych 48 odpłatnych okresów wykonywania umowy, mogłoby doprowadzić do braku możliwości porównywalności wartości umów zawieranych na ten sam lub podobny przedmiot umowy.

W kontekście umów zawieranych na czas nieoznaczony warto podkreślić, że co do zasady ustawa p.z.p. przewiduje nieliczne przypadki ich występowania, a jako standard przyjmowane jest zawieranie umów na okres do 4 lat, chyba że istnieje przesłanka uzasadniająca zawieranie umów na dłuższe okresy oznaczone. Stąd w CRU JSFP przeważającą większość powinny stanowić umowy zawarte na czas oznaczony. Co istotne, w przypadku umów zawartych na dłuższe niż 4 lata okresy oznaczone, wartość umowy wskazywana będzie dla całego takiego okresu.

W przypadku umów bez wskazanej w treści wartości - mogą one dotyczyć zarówno umów zawartych na czas oznaczony, jak i na czas nieoznaczony. Mimo braku wskazania w treści umowy jej wartości, umowy takie mają „limit” określany przez j.s.f.p. Wynika to m.in. z realizacji określonej w u.f.p. zasady zaciągania zobowiązań. Zgodnie bowiem z art. 46 ust. 1 u.f.p., jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków lub kosztów jednostki, pomniejszonej o wydatki na wynagrodzenia i uposażenia, składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, inne składki i opłaty obowiązkowe oraz płatności wynikające z zobowiązań zaciągniętych w latach poprzednich, z zastrzeżeniem art. 136 ust. 4 i art. 153 u.f.p.

Z uwagi na powyższe, w przypadku, gdy z treści umowy nie wynika bezpośrednio jej wartość, to w ramach CRU JSFP należy wskazać łączną wysokość środków, którą j.s.f.p. zamierza przeznaczyć na realizację danej umowy odpowiednio w całym okresie jej obowiązywania (w przypadku umów zawartych na czas oznaczony) albo przez pierwsze 48 miesięcy wykonywania umowy (w przypadku umów zawartych na czas nieoznaczony).

Warto dodać, że wartość środków jaką j.s.f.p. zamierza przeznaczyć na realizację umowy musi być znana przed podpisaniem umowy, tj. przed zaciągnięciem zobowiązania. Taka informacja jest konieczna do zabezpieczenia środków na realizację danej umowy na bieżący rok, jak i na kolejne lata, w szczególności te objęte planowaniem wieloletnim.

Z taką sytuacją j.s.f.p. będą miały do czynienia np. w przypadku usług, których łączna wartość nie może być określona ze względu na oparcie płatności za realizację przedmiotu umowy o cennik wykonawcy realizującego daną umowę. Przykładami tego typu umów są umowy z bankami na obsługę rachunków bankowych jednostki, które są zależne od cennika usług bankowych lub wartości środków zgromadzonych na danych rachunku bankowym.

Innym przykładem umów z nieokreśloną w treści umowy wartością mogą być umowy barterowe. Polegają one na wymianie dóbr lub usług, bez udziału pieniądza. Niemniej, konieczne jest określenie ich wartości. Punktem odniesienia powinna być w takim przypadku wartość świadczeń wykonawcy. W takich przypadkach wartość umowy może być w znacznej mierze ocenna, ale powinna być oparta o wiarygodną podstawę wyceny świadczeń, które oferuje potencjalny wykonawca. Taka ocena powinna być przeprowadzona przez j.s.f.p. na etapie poprzedzającym zawarcie umowy, gdyż jest ona niezbędna m.in. w celu oceny ekwiwalentności oferty danego wykonawcy. Warto dodać, że wartość umowy barterowej powinna być zbliżona do wartości rynkowej świadczenia za dany przedmiot umowy.

W wartości umowy wskazywanej w CRU JSFP należy uwzględniać wartość opcji i wznowień, jeżeli zostały one przewidziane w treści umowy. Nie ma legalnej definicji pojęcia „opcji” oraz „wznowienia”, zatem należy je interpretować w oparciu o przepisy ustawy p.z.p.:

- 1) opcja to uprawnienie zamawiającego (j.s.f.p.) do rozszerzenia (lub zmniejszenia) zakresu zamówienia o wskazany w treści umowy zakres;
- 2) wznowienie to powtórzenie – po upływie uprzedniego okresu - takich samych dostaw lub usług przewidzianych w pierwotnej umowie.

Ani opcja, ani wznowienie nie wymagają zmiany zawartej umowy, gdyż postanowienia dotyczące tych uprawnień (opcja, wznowienie) powinny znajdować się w treści umowy. Warto wspomnieć, że opcje i wznowienia dotyczą wyłącznie umów zawartych na czas określony, które zgodnie z warunkami w nich zawartymi, na podstawie decyzji zamawiającego (j.s.f.p.) podlegają przedłużaniu na kolejny okres. Co do zasady, w treści umowy powinny być jasno wskazane te części wynagrodzenia wykonawcy, które potencjalnie będą realizowane jako opcja albo wznowienie. Jeżeli opcja albo wznowienie będzie dotyczyła wszystkich jednostek objętych umową zawartą na rzecz wielu j.s.f.p., to poszczególne jednostki powinny uwzględnić wartość opcji albo wznowienia jaka została przewidziana na potrzeby danej jednostki. Podobnie, jeżeli opcja albo wznowienie dotyczy tylko wybranych jednostek objętych umową zawartą na rzecz wielu j.s.f.p., to wartość takiej opcji albo wznowienia powinna być uwzględniona w wartości umowy wskazywanej w ramach CRU JSFP tylko przez te jednostki, na rzecz których została zapewniona możliwość korzystania z takiego uprawnienia.

Podkreślenia wymaga, że przepisy dotyczące zamówień publicznych obligują do jednoznacznego wskazywania wartości opcji albo wznowienia już w ogłoszeniu o zamówieniu, czyli zdecydowanie wcześniej niż dochodzi do zawarcia umowy. W świetle art. 441 ust. 1 p.z.p. - zamawiający może skorzystać z opcji, jeżeli przewidział opcję **w ogłoszeniu o zamówieniu lub w dokumentach zamówienia w**

postaci zrozumiałych, precyzyjnych i jednoznacznych postanowień umownych, które łącznie spełniają następujące warunki:

- 1) określają rodzaj i maksymalną wartość opcji;
- 2) określają okoliczności skorzystania z opcji;
- 3) nie modyfikują ogólnego charakteru umowy.

7. Czy Ministerstwo Finansów może przedstawić jednoznaczny i możliwie wyczerpujący katalog czynności niepodlegających ujawnieniu w CRU, obejmujący w szczególności:

- podatki i inne daniny publiczne,
- opłaty administracyjne, sądowe i skarbowe,
- opłaty za wypisy, mapy i korzystanie z rejestrów publicznych,
- składki członkowskie,
- dotacje i inne transfery środków publicznych,
- świadczenia pracownicze,
- zwroty kosztów,
- rozliczenia podróży służbowych,
- odszkodowania,
- ugody,
- rozliczenia pomiędzy jednostkami organizacyjnymi tej samej jednostki samorządu terytorialnego?

Ministerstwo Finansów nie planuje przedstawienia katalogu czynności niepodlegających obowiązkowi ujawnienia w CRU JSFP.

Generalna zasada wynikająca z 34a ust. 1 u.f.p. w zakresie umów podlegających udostępnieniu i aktualizacji w CRU JSFP pozostaje aktualna (por. odpowiedź na pytanie numer 5 – drugi akapit).

Warunki, o których mowa w art. 34a ust. 1 u.f.p. muszą być spełnione łącznie. Dlatego w stosunku do umów, które nie spełniają chociaż jednej z przesłanek, obowiązek CRU JSFP nie ma zastosowania. Warto wskazać, że dokonując interpretacji definicji umowy na rzecz realizacji obowiązku ujawniania informacji w CRU JSFP, należy odnosić się do składowych elementów tej definicji w rozumieniu ustawy p.z.p. Konieczność ta dotyczy zarówno definicji wynikających wprost z tej ustawy, jak i ugruntowanej na podstawie orzecznictwa tej ustawy. Dlatego pomocny w tym zakresie jest komentarz do tej ustawy, przygotowany przez Urząd Zamówień Publicznych lub opinie wydawane przez ten urząd.

8. Na którym etapie wewnętrznego obiegu dokumentów jednostka powinna dokonywać kwalifikacji danego zdarzenia do CRU: przy zgłoszeniu zapotrzebowania, złożeniu zamówienia lub zlecenia, zawarciu umowy, wpływie faktury, opisie dokumentu księgowego czy zatwierdzeniu wydatku do zapłaty?

Kwestie organizacji w ramach j.s.f.p. procesu udostępniania i aktualizacji informacji o umowach w CRU JSFP należą stricte do danej jednostki sektora finansów

publicznych. Uwzględniając różnorodność rodzajów i struktur organizacyjnych jednostek tworzących sektor finansów publicznych, Ministerstwo Finansów zapewniło ich kierownikom swobodę ułożenia tego procesu organizacyjnie po stronie jednostek. To na kierowniku jednostki spoczywa odpowiedzialność za prawidłowe zorganizowanie w swojej jednostce procesu udostępniania informacji o zawartych umowach.

Należy jednak pamiętać o tym, że kierownicy j.s.f.p. są zobowiązani do udostępnienia i aktualizacji informacji o umowie bez zbędnej zwłoki nie później jednak niż w terminie 30 dni odpowiednio od dnia zawarcia umowy lub zaistnienia zmiany informacji o umowie.

9. Jak należy postępować w przypadku umów rozliczanych na podstawie wielu faktur, faktur częściowych, zaliczkowych lub korygujących? Czy wystawienie faktury korygującej powoduje obowiązek aktualizacji wpisu w CRU, jeżeli nie doszło do zmiany treści umowy? W jakich sytuacjach należy aktualizować wartość umowy, status jej realizacji albo datę zakończenia obowiązywania?

Wskazanie wartości umowy na potrzeby obowiązku CRU JSFP jest niezależne od realizacji w jej ramach jakiegokolwiek wydatku. Istotą w tym zakresie jest sam moment zawarcia umowy, a nie realizacji wydatku.

Informacja dotycząca wartości umowy może podlegać aktualizacji np. w wyniku zawarcia aneksu do umowy.

W systemie CRU JSFP nie ma pola opisanego jako „status jej realizacji”. Jest natomiast pole opisane jako „Status umowy” w którym można zaznaczyć czy dana umowa jest „Aktywna” lub „Nieaktywna”. Status umowy jest z jednej strony informacją techniczną, niezbędną do zarządzania retencją danych udostępnianych w CRU JSFP. Z drugiej strony - jest dodatkowym parametrem do przeszukiwania informacji udostępnianych w tym rejestrze, umożliwiającym szybką weryfikację umów będących w realizacji (aktywnych) oraz tych, których realizacja została zakończona (nie tylko ze względu na upływ terminu obowiązywania umowy, ale również ze względu na ewentualne wypowiedzenie umowy albo odstąpienie od umowy). Status umowy należy aktualizować po zakończeniu realizacji umowy, niezależnie od tego, co doprowadziło do zakończenia jej realizacji w danej j.s.f.p.

Status umowy jest parametrem pozwalającym także zarządzać danymi o umowach w przypadku przejmowania umów danej j.s.f.p. przez inną j.s.f.p. Dana j.s.f.p., podobnie jak inne podmioty sfery gospodarczej, podlegają przekształceniom formalnym. W przypadku tego typu zmian może m.in. wystąpić konieczność określenia następców prawnych, którzy co do zasady przejmują zobowiązania dotychczasowych jednostek. Wówczas umowa powinna zostać przeniesiona do realizacji przez inną jednostkę.

W przypadku likwidacji jednostki, której nie towarzyszy powstanie nowej jednostki lub przejęcie zadań przez inną jednostkę, mamy do czynienia z procesem wygaszania zobowiązań. W konsekwencji w ramach informacji o umowach takich

jednostek, pojawi się informacja o zmienionym statusie takich umów, wskazujący, że są to umowy zakończone.

W przypadku likwidacji jednostki, której towarzyszy powstanie nowej jednostki lub przejęcie zadań przez inną jednostkę, mamy do czynienia z procesem przenoszenia zobowiązań. W konsekwencji w ramach informacji o umowach w jednostce likwidowanej albo oddającej umowę do innej j.s.f.p. pojawi się informacja o zmienionym statusie takich umów, wskazującym, że są to umowy zakończone. J.s.f.p., które przejmą umowy do dalszej realizacji zobowiązane będą do ich wprowadzenia do systemu CRU JSFP w ramach własnych kont, ale w zakresie danych, które są aktualne na dzień przejęcia umowy. W jednostkach tych umowa taka w dniu wprowadzania jej do systemu będzie miała status „Aktywna”.

W systemie CRU JSFP nie ma pola opisanego jako „data zakończenia obowiązywania”. Są natomiast dostępne następujące pola:

- Data, od której zaistniała przyczyna aktualizacji – pole, w którym należy wskazać w wyświetlonym kalendarzu datę zaistnienia zmiany w umowie,
- Data zakończenia umowy – pole nieedytowalne, uzupełniane automatycznie przez system datą dzienną wskazującą, kiedy status umowy został zmieniony na „Nieaktywna”.

10. Czy system Centralnego Rejestru Umów zostanie wyposażony w funkcjonalności umożliwiające zbiorczy import danych, automatyczną walidację wpisów, wykrywanie duplikatów, uzgadnianie danych z Krajowym Systemem e-Faktur (KSeF) oraz generowanie potwierdzeń i raportów dokumentujących terminowe wykonanie obowiązków na potrzeby kontroli zarządczej, audytu oraz kontroli regionalnych izb obrachunkowych?

Do systemu CRU JSFP zostało udostępnione API, które pozwala na:

- autoryzację poprzez X-API-KEY,
- publikację oraz aktualizację umów,
- pobieranie szczegółów umów opublikowanych w systemie CRU JSFP,
- wyszukiwanie streszczeń umów opublikowanych w tym systemie,
- wycofywanie umów z publikacji.

System CRU JSFP został wyposażony w automatyczną walidację m.in. na etapie składania wniosku o założenie konta JSFP, wniosku o ustanowienie Kierownika JSFP albo reprezentanta kierownika JSFP czy wprowadzania informacji do formularza umowy.

Na obecnym etapie realizacji projektu resort finansów skupia się na zapewnieniu najwyższej stabilności, niezawodności oraz pełnego wsparcia dla obecnej wersji oprogramowania a także realizacji kolejnych, już zaplanowanych funkcjonalności. Zakładamy, że system obsługujący CRU będzie systematycznie rozwijany, dlatego staramy się słuchać wszelkich uzasadnionych postulatów zmian i przygotowywać kolejne funkcjonalności na miarę możliwości kadrowych i finansowych resortu finansów.

11. Jak należy organizować realizację obowiązku prowadzenia CRU w przypadku gminy, urzędu gminy oraz jednostek obsługiwanych przez centrum usług wspólnych lub urząd? W szczególności:

- czy jedna upoważniona osoba może obsługiwać konta wielu jednostek,
- kto powinien dokonywać wpisu do CRU,
- na koncie której jednostki należy ujawnić umowę zawartą przez urząd gminy, lecz finansowaną z planu finansowego innej jednostki organizacyjnej?

Kwestie organizacji procesu udostępniania i aktualizacji informacji o umowach w CRU JSFP w ramach j.s.f.p. czy jednostek obsługiwanych przez CUW (centrum usług wspólnych) czy też urząd, należą stricte do danej jednostki sektora finansów publicznych. Uwzględniając różnorodność rodzajów i struktur organizacyjnych jednostek tworzących sektor finansów publicznych, Ministerstwo Finansów zapewniło kierownikom j.s.f.p. swobodę ułożenia tego procesu organizacyjnie po stronie jednostek.

Odpowiadając na pytania:

- czy jedna upoważniona osoba może obsługiwać konta wielu jednostek – odpowiedź brzmi: użytkownik systemu CRU JSFP może posiadać dostęp do wielu kontekstów zwykłych tj. j.s.f.p. w ramach których wykonuje działania. Może mieć w nich przyznane różne role i funkcje,
- kto powinien dokonywać wpisu do CRU – odpowiedź brzmi: wskazany przez kierownika jednostki pracownik j.s.f.p. posiadający rolę „Wprowadzającego”,
- na koncie której jednostki należy ujawnić umowę zawartą przez urząd gminy, lecz finansowaną z planu finansowego innej jednostki organizacyjnej? – odpowiedź brzmi: Jeżeli gmina zawiera umowy, z których zobowiązania obciążają plany finansowe różnych j.s.f.p., to każda z tych jednostek zobowiązana jest posiadać konto w systemie CRU JSFP, aby w jego ramach wykazywać tę część umowy zawartej przez gminę, która obciąży daną jednostkę. Z punktu widzenia realizacji obowiązku CRU JSFP nie ma znaczenia, który podmiot zawiera umowę, ale to, która jednostka jest obciążana zobowiązaniami wynikającymi z takiej umowy oraz to, że w komparycji umowy pojawia się j.s.f.p., która realizuje obowiązki w zakresie centralizacji VAT. Istotne jest bowiem to, która jednostka jest obciążana zobowiązaniami wynikającymi z takiej umowy, w ramach swojego planu finansowego.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Jarosław Neneman

Podsekretarz Stanu

w Ministerstwie Finansów